

Temat numeru: O czym szumiał stary dąb?

24 października, w sercu malowniczej Puszczy Białowieskiej, odbył się drugi konkurs recytatorski "Mówże pięknie żubrze, mówże! - O czym szumiał stary dąb?", który zgromadził miłośników poezji i natury. Organizowany przez Gminną Bibliotekę Publiczną im. Igora Nowerlego, konkurs cieszył się honorowym patronatem wybitnych postaci, w tym: Wójta Gminy Białowieża – Pana Alberta Waldemara Litwinowicza, Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych – Pana Tadeusza Wilczyńskiego, Dyrektora Białowieskiego Parku Narodowego – Pani Olimpii Pabian oraz Dyrektora Instytutu Biologii Ssaków PAN – Pana dr. hab. Michała Żmihorskiego.

Więcej przeczytają Państwo na stronach 8-9.
Życzymy miłej lektury.

W numerze:

Od redakcji s. 2
Wójt informuje s. 2-3
Białowieski dzwon Anno Domini 1661 s. 3-5
Informacje Białowieskiego Ośrodka Kultury s. 5-7
Zaproszenie na sens filmowy s. 7
O czym szumiał tary dęb s. 8-9
Recenzja wernisażu "Puszcza, Moja Zagranica" s. 9-10
Zaproszenie na seans filmowy s. 10
Kościół pięknie s. 10-11
Nowy dyrektor s. 11
Turystyczne lato w Białowieży s. 12
Zajęcia w strzelaniu z łuku tradycyjnego s. 12
Dookoła Koła - konkurs dla Kół Gospodyń Wiejskich s. 12

Ważne telefony:

Urząd Gminy 85 681 24 87
Białowieski Ośrodek Kultury 85 681 24 60
Biblioteka 85 681 23 95
Nadleśnictwo Białowieża 85 681 24 05
Muzeum Przyrodniczo-Leśne BPN 85 681 22 75
Ośrodek Zdrowia 85 667 24 68
Policja 85 670 41 15
Straż Graniczna 85 685 46 20
Zespół Szkolno Przedszkolny 85 681 23 97
Technikum Leśne w Białowieży 85 681 24 04
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 85 681 26 97
Przedszkole 85 681 23 97 w. 61
Stomatolog 604874917

Drodzy Czytelnicy,

Rada Gminy Białowieża na sesji, która odbyła się 17 października, jednogłośnie poparła projekt stanowiska Sejmiku Województwa Podlaskiego w sprawie ograniczenia lub likwidacji strefy ochrony czynnej w Zintegrowanym Planie Zarządzania Obiektem Światowego Dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowieska - zawierający protest przeciw likwidacji lub ograniczeniu strefy ochrony czynnej (IV) oraz wsparcie dla lokalnych społeczności i władz samorządowych z terenu Puszczy Białowieskiej, które domagają się utrzymania wyżej wymienionej strefy. Projekt stanowiska został zaprezentowanych przez radnych sejmiku Artura Kosickiego i Roberta Jabłońskiego podczas konferencji prasowej, która odbyła się 4 października 2024 roku.

Serdecznie dziękuję wszystkim radnym za jednomyślność w tej sprawie, a radnej Elżbiecie Laprus za przygotowanie projektu uchwały. Sejmik Województwa zajmie się stanowiskiem w sprawie UNESCO podczas sesji, która odbędzie się 29 października.

W tym numerze naszego miesięcznika polecam artykuł profesor Bogumiły Jędrzejewskiej o najstarszym białowieskim zabytku materialnym, czyli dzwonie z 1661 roku – czasów panowania Jana Kazimierza Wazy. Dzisiaj wisi on w prawosławnej cerkwi cmentarnej pod wezwaniem św. Cyryla i Metodego.

Z poważaniem

Mateusz Damian Gutowski

Redaktor naczelny "Głosu Białowieży"

Drodzy Mieszkańcy,

Zostało zakończone zadanie pn. „Remont dróg gminnych i powiatowych na terenie Powiatu Hajnowskiego zniszczonych w wyniku działań związanych z ochroną granicy państwa”.

Całkowity koszt inwestycji to: 12124759,80 złotych. Otrzymaliśmy wsparcie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych w wysokości 11468950,54 złotych, co stanowi 94,59% dofinansowania, przy wkładzie własnym około 2,7% (327904,65 złotych) Gminy Białowieża oraz Starostwa Powiatowego w Hajnówce.

Przedstawiciele ZDP w Hajnówce, gmin powiatu hajnowskiego oraz Ministerstwa Obrony Narodowej dokonali przeglądu dróg i wytypowali odcinki, które wymagają natychmiastowego remontu. Na terenie naszej Gminy wskazano następujące potrzeby:

1. Drogi powiatowe:

Nr 1649B; odcinek od posesji Nr 210 do tablicy obszaru zabudowanego; dł. 0,675 km;

Nr 1649B; odcinek od sk. ul. Parkowa (ul. Graniczna) do ul. Stoczek (tablica D-42); dł. 3,225 km;

Nr 1649B; odcinek od DP 1649B - Podolany; dł. 1,0 km;

Nr 1651B; odcinek Czerlonka-DW689-ul. Zastawa Białowieża;

dł. 10,3 km;

2. drogi gminne:

Nr 108627B; ul. Nowa; odcinek od skrzyżowania z ul. pil. Gen. M. Polecha dł. 0,482 km;

Nr 108635B; ul. Sportowa; dł. 0,687 km;

Łącznie wyremontowano 16,37 km dróg.

Wyżej wymienione odcinki dróg wymagały remontu ze względu na poprawę bezpieczeństwa wszystkich użytkowników oraz służb uczestniczących w ochronie granicy.

W zakresie remontu zostaną wykonane roboty budowlane dotyczące naprawy zniszczeń oraz uszkodzonych elementów w pasie drogowym.

Z wyrazami szacunku
Albert Waldemar Litwinowicz
Wójt Gminy Białowieża

Trochę historii

Białowieski dzwon Anno Domini 1661

Najstarszym zabytkiem materialnym w Białowieży jest niewielki dzwon z 1661 roku – czasów panowania Jana Kazimierza Wazy. Dzisiaj wisi on w prawosławnej cerkwi cmentarnej pod wezwaniem św. Cyryla i Metodego, obok dwóch większych dzwonów, pochodzących z późniejszych wieków. Napis odlany na szyi (górnej części) dzwonu, a także dokumenty odnalezione w archiwach pozwoliły na częściowe poznanie jego tajemniczej historii.

Wygląd dzwonu wskazuje na to, że był on wykonany przez dobrego rzemieślnika: jest bardzo ozdobny, na górnej części płaszcza ma dwa fryzy o wyszukanym, wręcz wykwinnym rysunku z powtarzającymi się motywami giętych listków i kiści kwiatu albo winogron (Ryc. 1). Te filigranowe wzory odlane są starannie, z wielką precyzją.

Na obwodzie hełmu, pomiędzy dwoma pasami ozdobnych motywów, umieszczony został łaciński napis ANNO DOMINI 1661, po polsku: Roku Pańskiego 1661, który oznacza rok fundacji dzwonu (Ryc. 1 i 2). Był to rok wielkich i ostatecznych zwycięstw armii Rzeczypospolitej Obojga Narodów w wojnie z Moskwą, która z przerwami trwała od 1654 r. W 1661 r. wojska polskie i litewskie wyzwoliły z rąk Rosjan Wilno, Grodno, a także Brześć zajęty rok wcześniej przez jeden z zagonów armii Iwana Chowańskiego. Jesienią 1661 r. moskiewska armia Chowańskiego została ostatecznie rozbita w bitwie pod Kuszlikami niedaleko Połocka przez wojska dowodzone przez króla Jana Kazimierza i Stefana Czarnieckiego. Dzwon w Białowieży, leżącej w królewskiej ekonomii brzeskiej, został więc najpewniej ufundowany jako wotum (dar wdzięczności) za

zwycięstwo nad Moskwą.

Fundowanie kościołów, ołtarzy, dzwonów i ozdabianie świątyń w charakterze dziękczynienia Bogu ma wielowiekową tradycję. Po zwycięstwie nad Szwedami i Moskwą król Jan Kazimierz ufundował – jako wotum – murowany kościół pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Nieporęcie przy swym dworze myśliwskim (wcześniej był tam drewniany kościółek).

A kto ufundował białowieski dzwon w 1661 roku? Swoisty "podpis" fundatora kryje się w dwóch następnych znakach odlanych na tym samym pasie. Są to litera M i znak przypominający nachodzące na siebie dwie litery V (Ryc. 3) – oznaczają one Michała Kandelgisera, królewskiego podłowczego Puszczy Białowieskiej.

Ryc. 1. Dzwon z 1661 roku w cmentarnej kaplicy prawosławnej pw. św. Cyryla i Metodego w Białowieży. **Fot.** Tomasz Samojlik.

Ryc. 2. Górna część dzwonu. Fot. Tomasz Samojlik.

Przed wyjaśnieniem, dlaczego te symbole są jego podpisem, warto się przyjrzeć, kim był Michał Kandelgiser (lub Kandelgisser, bo i taka wersja nazwiska występuje w dokumentach). Na stanowisko podłowczego Jego Królewskiej Mości został powołany przez Jana Kazimierza Wazę w 1658 r. (lub nieco wcześniej). W tym właśnie roku, pismem z 3 września, jak pokazują dokumenty z Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie, król nadał *"Urodzonemu Michałowi Kandelgiserowi, Podłowczemu Naszemu Białowieskiemu, włók cztery w siele Zburażu w kluczu poleskim po Jakubie Trębaczu zdrajcy, i włók dwie pustych [...] w tejże wsi leżące"*. Król polecił Aleksandrowi Hilaremu Połubińskiemu, administratorowi Ekonomii Brzeskiej, aby wszystkie te włoki Kandelgiserowi *"w realną posesję podać rozkazał"*. Majątki pozostałe po tych, którzy zdradzili króla i Rzeczpospolitą i przeszli na stronę wroga podczas walk ze Szwedami i Moskwą, król zazwyczaj nadawał wiernym żołnierzom i oficerom zasłużonym podczas tych wojen.

Wioska Zburaż (istniejąca do dziś na Białorusi) położona była w linii prostej 102 km od Białowieży i 40 km od Brześcia na południe. Majątek był niewielki obejmował w sumie 5 włók, czyli ok. 100 hektarów, bo jedna z pustych włók okazała się być już wcześniej nadana innemu zasłużonemu żołnierzowi, Janowi Kiedyngowi, kapitanowi gwardii królewskiej. A opuszczony drewniany dworek z zabudowaniami gospodarczymi był w ruinie. Michał Kandelgiser, z racji pełnionej funkcji podłowczego, zamieszkał wraz z żoną Maryną z Bucholców (Bucholtzów) w Białowieży. Otrzymany od króla folwarczki zamierzał zapewne wydzierżawić, aby mieć z niego dodatkowe dochody.

W ówczesnej Białowieży znajdował się dwór myśliwski Wazów, inne urzędnicze domy, kilka domów włościan, młynarzy, ogrodników i rybaka, młyn nad Narewką, staw, pasieka, ogrody dworskie, a wokół osady – pola i łąki; w sumie około 40 hektarów. Cała osada z terenem rolniczym wokół niej leżała na terenie dzisiejszego Parku Pałacowego, ale obejmowała zaledwie 75% jego obecnej powierzchni.

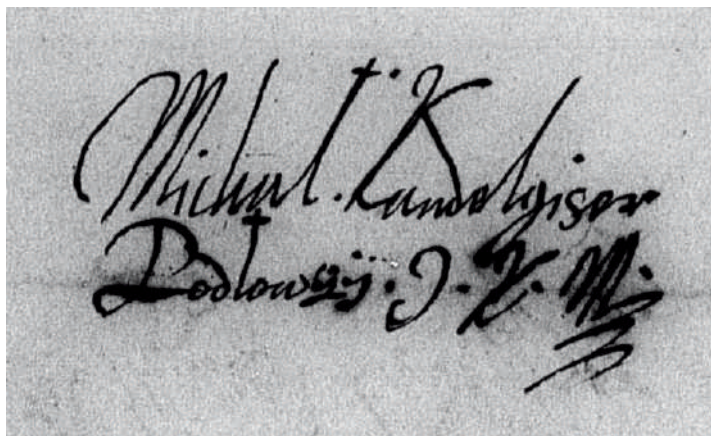

Ryc. 3. "Podpis" fundatora dzwonu, Michała Kandelgisera. Fot. Tomasz Samojlik.

Nie wiadomo jak długo Michał Kandelgiser pozostawał na stanowisku podłowczego, ale dwa zachowane dokumenty z okresu jego służby pokazują, że pełnił ją odważnie i bardzo lojalnie wobec króla. Jak podał Otton Hedemann w *"Dziejach Puszczy Białowieskiej w Polsce przedrozbiorowej"*, w końcu maja 1663 r. podłowczy Kandelgiser wysłał strzelców i osoczników na rozprawę z kłusownikami uzbrojonymi w rusznice i muszkiety, których przyłapano na oprawianiu zabitego żubra w uroczysku Kniehinine Błoto. Z kolei w Archiwum Głównym Akt Dawnych zachowała się korespondencja Michała Kandelgisera z księciem Bogusławem Radziwiłłem, który żądał, aby ten mu odłowił i przysłał kilka młodych łań. Podłowczy odpowiedział, że z pilnością się będzie starał księciu w tym usłużyć, ale książę najpierw ma mu przysłać list z pozwoleniem od króla. Z tej wymiany listów pochodzi podpis Michała Kandelgisera (Ryc. 4) ze znamionnymi, intencjonalnie dostawionymi krzyżykami – musiał być człowiekiem pobożnym.

W Białowieży przez ponad 40 lat żyły dwa pokolenia rodziny Kandelgiserów. Jan Bogdan Kandelgiser, najprawdopodobniej syn Michała, piastował stanowisko podłowczego białowieskiego w latach 1696-1699. Pełnił też funkcję łowczego inflanckiego, a następnie podłowczego

generalnego koronnego i litewskiego. Córka Jana Bogdana Kandelgisera i Eleonory z Oborskich, Ludwika (po mężu Kandlewiczowa), mieszkała już w Węgrowie, gdzie w 1717 r. należała do jednego z religijnych bractw działających przy parafii Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny.

Ryc. 4. Podpis Michała Kandelgisera pod listem do księcia Bogusława Radziwiłła z 1665 r. Ze zbiorów Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie.

Litera M odlana na dzwonie to inicjał imienia Michał. Drugi znak, podwójnego V, jak pokazały badania historyków z Wrocławia, był znakiem XVI-XVII-wiecznego wrocławskiego cechu mosiężników, ludwisarzy i konwisarzy, po niemiecku: Kandelgiesser, Kannegieser, Zinn-gieser. Niemieckie słowo Kandelgiesser oznacza mosiężnika, wytwórcę świeczników z mosiądzu. Zbieżność tego znaku z nazwiskiem białowieskiego podłowczego nie jest przypadkowa – jest po

prostu skrótem jego nazwiska. Wygląda więc na to, że Michał Kandelgisier pochodził z rodu wrocławskich mieszczan-rzemieślników i – nobilitowany, czyli uszlachcony przez króla – przyjął dawny znak cechowy jako swój herb.

Zagadką pozostaje fakt, czy Michał Kandelgisier ufundował tylko dzwon do istniejącej już wcześniej katolickiej kaplicy przy dworze Wazów w Białowieży, czy też za zgodą króla Jana Kazimierza zbudował nową kaplicę. Fakt sprawowania Mszy świętych przez królewskich kapelanów podczas wizyt królów zarówno w Starej, jak i w nowej (lokowanej w obecnym miejscu) Białowieży jest potwierdzony wieloma dokumentami. Dotychczas jednak nie było wiadomo, czy odbywało się to w jednym z pokojów wewnątrz dworu, czy też w wolno stojącej kaplicy przy dworze, jaką na przykład Zygmunt III Waza kazał zbudować przy dworze myśliwskim w Nieporęcie.

Białowieski dzwon z 1661 roku jest niezbitym dowodem istnienia dworskiej kaplicy w czasach Jana Kazimierza. Nie jedynym. Drugi, niezwykle cenny zabytek związany ze *"starą modrzewiową kaplicą w Białowieży"* jest przechowywany w Muzeum Czartoryskich w Krakowie. Ale ten będzie przedstawiony innym razem.

•
Bogumiła Jędrzejewska

Najważniejsze informacje z ...

Białowieskiego Ośrodka Kultury

Wernisaż poplenerowy

27 września 2024 roku w Centrum Aktywności Lokalnej w Białowieży odbył się wernisaż prac powstałych podczas pleneru malarskiego pod nazwą „II spotkanie z Simoną Kossak w Białowieży”. W ciągu dziewięciu dni, od 21 do 29 września, siedmioro artystów wykonało czterdzie-

ści jeden prac różnymi technikami, najczęściej olej na płótnie, ale również akwarela, szkic. Obrazy tworzyli Jadwiga Maj, Małgorzata Roczeń, Eliza Dorota Cedrowska, Sabina Salamon-Konieczna, Stanisław Poskrobko, oraz Marek Sapiółko, który był jednocześnie komisarzem pleneru. Każdy z uczestników przekazał po jednym obrazie dla organizatora, czyli Białowieskiego Ośrodka Kultury). Wystawę przekazanych prac można oglądać w godzinach pracy Białowieskiego Ośrodka Kultury. Zapraszamy!

Ognisko integracyjne zespołu Suniczki

10 października 2024 roku w Ośrodku Edukacji Leśnej „Jagiellońskie” miało miejsce

ognisko połączone ze spacerem z leśnikiem dla dzieci i młodzieży z zespołu Suniczki. Dziękujemy Nadleśnictwu Białowieża za udostępnienie miejsca na ognisko oraz Annie Jarząbskiej za ciekawy spacer. Wydarzenie zorganizowano w ramach realizacji zadania publicznego pn. "Suniczki - dziecięco-młodzieżowy zespół białoruskiej mniejszości narodowej" sfinansowanego z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Spotkanie Mieszkańców Sołectwa Grudki

19 października 2024 roku odbyło się VI KULTURALNO-SOŁECKIE SPOTKANIE INTEGRACYJNE W GRUDKACH. Jednym z tematów spotkania było podsumowanie realizacji funduszu sołectkiego w 2024 roku, w ramach którego wyposażono sołectwo w wiatę, zestaw ogniskowy oraz lampy ledowe do doświetlenia wiaty i terenu wokół. W spotkaniu uczestniczył Wójt - Pan Albert Litwinowicz. Organizatorem wydarzenia był Białowieski Ośrodek Kultury oraz Sołtys Sołectwa Grudki.

Relacja z wernisażu wystawy PUSZCZA, MOJA ZAGRANICA i koncertów towarzyszących

19 października 2024 roku w Galerii oBOK miało miejsce otwarcie wystawy grafik i kolaży inspirowanych Puszczą Białowieską. Wernisażowi towarzyszyły też dwa koncerty, które odbyły się na scenie sali kinowej BOKu.

Autor prac, Mariusz Kasjaniuk, hajnowianin z pochodzenia, obecnie przebywający za granicą, połączył swoją pasję do Puszczy z zamiłowaniem do eksperymentowania z technikami graficznymi. W wyniku tego otrzymaliśmy serię prac, które proponują nam odmienne spojrzenie na tematykę puszczańską. Sporą część serii prezentuje wystawa zatytułowana „Puszcza, moja zagranica”. Mamy tu do czynienia z wyrazem pasji, emocji w połączeniu z perspektywą osoby która, wyjechała z okolicy, lecz wciąż żyje jej życiem.

Mariusz w swoich pracach wykorzystuje techniki zapożyczone ze sztuki ulicy, pop-artu i kultury alternatywnej. W ręcznie tworzonych grafikach i kolażach oprócz wyraźnie widocznych szablonów z motywami znaków graficznych zauważonych na puszczańskich ścieżkach, zostały wykorzystane własne fotografie, fragmenty kolorowych magazynów, map, przedmiotów codziennego użytku i różnego rodzaju dodatków. Wszystko łącznie z użytym papierem pochodziło z odzysku.

Podczas spotkania licznie zgromadzeni goście mieli okazję porozmawiać z autorem, wyrazić opinię i zadać pytania o szczegóły z życia i twórczości. Mariusz podczas odczytu swoich wierszy zaprezentował też pokaz monochromatycznych fotografii z Puszczy Białowieskiej. Warto wspomnieć, że Mariusz Kasjaniuk swoje zamiłowanie do Puszczy i Białowieży wyraził też w specjalnym wierszu „Jest we mnie Puszcza” - hołdzie Borysowi Russko, poecie, białowieżaninowi, którego nieodżałowanie pożegnaliśmy w tym roku.

Podczas wernisażu stopniowo poznawaliśmy też gości specjalnego wydarzenia, czyli Mariusza Ozia Orzechowskiego. Wstępnie Mariusz Kasjaniuk przedstawił zebranym jego osobę, prosząc przy okazji o odczytanie jednego z wierszy. Później, na scenie obok, publiczność miała możliwość zapoznania się z możliwościami

~ Głos Białowieży ~

mi tego niezwykłego artysty. Mariusz Oziu Orzechowski, również hajnowianin, z bogatym doświadczeniem scenicznym, w swoim magicznym występie dość odważnie poruszał się po obszarach poezji śpiewanej. Wykorzystując swoje szerokie możliwości, głos, gitarę oraz różne efekty i modulatory, zdefiniował na nowo pojęcie gitarowej piosenki i stworzył niesamowicie emocjonalne słuchowisko.

Uwieńczeniem wieczoru był koncert związanych z Białowieżą - Piotra Makaruka i Piotra Karpiuka, z gościnnym udziałem Anny Jarząbskiej.

Ich propozycja muzyczna to projekt o na-

zwie DUR NE BAGNO, gdzie dźwięki improwizowane, grane na żywo, łączyły się z nagraniami terenowymi i elektroniką. W mieszance muzyki ambient, folk, etno usłyszeć można było m.in: odgłosy żab, dźwięki sitaru, kontrabas, gitary, przeróżne perkusjonalia i modułarną elektronikę. Na ekranie za sceną dźwiękom towarzyszył multimedialny pokaz grafik i kolaży Mariusza Kasjanika.

Wszystko tego wieczora wzajemnie się dopełniało, publiczność żywo reagowała, w efekcie czego był to niezwykle udany, inspirujący wieczór.

Namawiamy wszystkich do uczestniczenia w imprezach i wydarzeniach organizowanych przez Białowieski Ośrodek Kultury.

Zapraszamy do odwiedzenia wystawy grafik i kolaży inspirowanych Puszcą Białowieską, która potrwa do około połowy listopada 2024.

Marek Zubrycki

8 listopada 2024 (piątek)

Kino ŻUBR – ul. Sportowa 1 – Białowieża

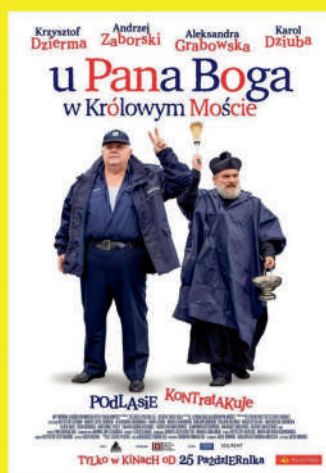
Kino LUMIERE w Białowieży

godz. 13.15
DZIKI ROBOT

godz. 15.00
TERRIFIER 3

godz. 17.15
U PANA BOGA
W KRÓLOWYM MOŚCIE

godz. 19.30
LISTY DO M.
POŻEGNANIA I POWROTY

Bilety do nabycia w Białowieskim Ośrodku Kultury w dniu seansu
18 zł ulgowy, 22 zł normalny

O czym szumiał stary dąb?

24 października, w sercu malowniczej Puszczy Białowieskiej, odbył się drugi konkurs recytatorski "Mówże pięknie żubrze, mówże! - O czym szumiał stary dąb?", który zgromadził miłośników poezji i natury. Organizowany przez Gminną Bibliotekę Publiczną im. Igora Nowakowskiego, konkurs cieszył się honorowym patronatem wybitnych postaci, w tym: Wójta Gminy Białowieża – Pana Alberta Waldemara Litwinowicza, Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych – Pana Tadeusza Wilczyńskiego, Dyrektora Białowieskiego Parku Narodowego – Pani Olimpii Pabian oraz Dyrektora Instytutu Biologii Ssaków PAN – Pana dr. hab. Michała Żmihorskiego.

W ubiegłym roku uczestnicy konkursu oddawali hołd żubrowi, majestatycznemu królowi Puszczy Białowieskiej, tym razem zaś skupili się na nie mniej szlachetnym symbolu - dębie. Scena Białowieskiego Ośrodka Kultury rozbrzmiewała głosami 40 utalentowanych recytatorów, reprezentujących różnorodne placówki edukacyjne, w tym Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży, Technikum Leśne, a także szkoły i przedszkola z Hajnówki i Czeremchy. Każdy z nich, z niezwykłą pasją i zaangażowaniem, recytował wiersze o dębach, ich historii i znaczeniu w eko-

systemie. Konkurs podzielony był na cztery kategorie wiekowe, od przedszkolaków po uczniów szkół ponadpodstawowych, co pozwoliło na wszechstronną prezentację talentów. Jury w składzie: Pani Profesor Bogumiła Jędrzejewska, Pani Anna Jarząbska z Nadleśnictwa Białowieża, Pani Daria Chylecka z Białowieskiego Parku Narodowego oraz Pan Mateusz Gutowski, miało trudne zadanie wyłonienia zwycięzców, a zostali nim w poszczególnych kategoriach:

Przedszkolaczki:

I miejsce – Ignacy Gawryluk z Przedszkola nr 1 w Hajnówce,

II miejsce – Aleksandra Roszkowska z Przedszkola nr 3 w Hajnówce,

III miejsce – Olga Chomicka z Przedszkola nr 1 w Hajnówce.

Klasy I-IV:

I miejsce – Gabriela Borowik z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czeremsku,

II miejsce – Kamila Dacewicz z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czeremsku,

III miejsce – Julia Ostapkowicz z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czeremsze.

Klasy V-VIII:

I miejsce – Gestera Filimoniuk z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Białowieży,

II miejsce – Dominik Kamieński z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Białowieży,

III miejsce – Stanisław Szpakowicz z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Białowieży.

Szkoły ponadpodstawowe:

I miejsce – Kacper Sepko z Technikum Leśnego w Białowieży,

II miejsce – Oliwia Kozłowska z Technikum Leśnego w Białowieży,

III miejsce – Krystian Drobiszewski z Technikum Leśnego w Białowieży.

Laureaci, którzy zajęli pierwsze miejsca, będą mieli zaszczyt ponownie wystąpić podczas uroczystości wspominkowych o Dębie Jagiełły w Białowieskim Parku Narodowym, co jest nie tylko uhonorowaniem ich talentu, ale również okazją do dalszego rozwijania swoich umiejętności.

Każdy uczestnik konkursu, niezależnie od zajętego miejsca, został doceniony za swój trud i poświęcenie, otrzymując upominki od sponsorów. To piękny gest, który pokazuje, że każdy wysiłek jest ważny i godny uznania. Słodkie ciasteczka, serwowane podczas oczekiwania na wyniki, do-

dały uroku temu kulturalnemu wydarzeniu, tworząc atmosferę wspólnoty i radości.

I tutaj szczególne podziękowania należą się sponsorom konkursu: Gminie Białowieża, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, Białowieskiemu Parkowi Narodowemu, Nadleśnictwu Białowieża oraz Instytutowi Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk. Ich wsparcie było kluczowe dla sukcesu tego wydarzenia. Serdeczne podziękowania należą się również Białowieskiemu Ośrodkowi Kultury za wsparcie techniczne, które przyczyniło się do sprawnego przebiegu całego konkursu.

Warto podkreślić, że konkurs recytatorski "Mówże pięknie żubrze, mówże! - O czym szumił stary dąb?" to nie tylko okazja do prezentacji talentów recytatorskich, ale również ważna inicjatywa edukacyjna. Promuje ona zainteresowanie literaturą, sztuką słowa oraz podkreśla znaczenie ochrony przyrody i dziedzictwa kulturowego regionu. Jest to wydarzenie, które łączy pokolenia, inspirowa młodych i przypomina o wartościach, które są fundamentem naszej tożsamości narodowej i lokalnej.

•
GBP

Recenzja wernisażu „Puszcza, Moja Zagranica”

Jest takie słowo: las, jest taki świat. Jak opowiedzieć Puszczę? Opisać świat, który ciągle się zmienia, ulega wzrostowi i zarazem umiera, gdzie mały odstęp czasu między wizytami nie pozwala rozpoznać miejsca w którym aktualnie jesteśmy, a w którym są też miejsca gdzie przez lata nie zmienia się nic.

W pełni rozpoznawalne drzewa czy polany, mrowiska i wiatrolomy. Puszcza, która od zawsze żywiła i dawała schronienie ale zmienia się. Jak opisać ładunek emocji towarzyszący miejscu, światu obecnemu tuż obok, tkwiącym wciąż w świadomości i podświadomości. Puszcza która była codziennością aż do ignorancji, w której jest się już tylko nieczęstym gościem. Jak przekazać masę doznań, uczuć, wspomnień i refleksji nie mając Jej pod bokiem? Da się.

Mariusz Kasjaniuk nieprzypadkowo posłużył się techniką monotypii. Grafika powstająca w jednym tylko egzemplarzu, ale dzięki wykorzy-

staniu technik przeklejanie przy jednoczesnym użyciu szablonów, pozwalająca na stworzenie całej serii powiązanych ze sobą odbitek. Nie wymagająca zarazem dodatkowych specjalistycznych urządzeń. Fragmenty starych plakatów, autorskie fotografie, przedmioty czy raczej ich resztki znalezione w trakcie wędrówek odbite na papierze. Pył z rdzy z metalowych niedających się już zidentyfikować elementów, fragment karty do gry, resztki gazet, kartonik z opakowania dziecięcej zabawki, strzęp mapy, część raportu, znaczek pocztowy (Moja zagranica). Jednocześnie martwe motyle, mrówka, fragmenty liści i igliwia. Wszystko można znaleźć w puszczy.

Fragmentaryczność, która tworzy spójną całość. Najczęstszym motywem, elementem występującym na grafikach jest postać przechodzącego człowieka co pozwalana domysł, że praca jest zapisem wrażeń, doznań z wypraw autora do Puszczy, a jednocześnie świadomością swojego przemijania. Oglądamy więc monotypie o delikatnych, mglistych barwach, rozmytych konturach, lekkie i przyjemne w odbiorze. Sugerujące tęsk-

no-melancholijny nastrój. Grafiki o mocnych, soczystych kolorach, pełne Słońca, ciepłego wiatru, zapachu poszycia, szmeru traw. Szarawe wieczorne z krzyżującymi się ścieżkami-ductami. Mroczne, pełne niepokoju, minimalistyczne a przez to bardziej poruszające. Uważny odbiorca odnajdzie słowa, symbole będące komentarzami do aktualnej sytuacji Puszczy. Dzięki takiemu zróżnicowaniu możemy zobaczyć, poczuć, przeżyć i przemyśleć pełne spektrum więzi Mariusza Kasjaniuka z Puszcą. Ładunek emocji

zawartych w tych pracach, powinien być przez odbiorcę uzupełniony o fotografie Autora z których fragmenty zostały wykorzystane w grafikach jak też o zapoznanie się z Jego twórczością poetycką poświęconą Puszczy. Wtedy ogląd i odbiór będzie pełny.

Hary,
Tomasz Tyszkiewicz, malarz

22 listopada 2024 (piątek)

Kino ŻUBR – ul. Sportowa 1 – Białowieża
Kino LUMIERE w Białowieży

godz. 15.30

PADDINGTON W PERU

godz. 10.00, 17.30

SIMONA KOSSAK

godz. 19.15

GLADIATOR 2

Bilety do nabycia w Białowieżskim Ośrodku Kultury w dniu seansu
18 zł ulgowy, 22 zł normalny

Kościół pięknieje

W białowieżskim kościele parafialnym pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus, staraniem księdza proboszcza Bogdana Popławskiego, trwa realizacja nowego wystroju wnętrza. Autorem projektu jest pan Bogusław Lorek, wybitny artysta sztuki sakralnej, absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Wystrój będzie dostosowany do architektonicznego stylu kościoła – stylu narodowego zygmunto-wskiego, nawiązującego do polskiego renesansu epoki Zygmunta Starego, Zygmunta Augusta i Zygmunta III Wazy. Projekt zawiera także wiele elementów związanych z królewską historią

Białowieży i Puszczy Białowieskiej.

W tym roku wewnątrz kościoła wzbogaciło się o dwa duże malowidła ściennie (po 7 metrów kwadratowych każde) w prezbiterium. Przedstawiają one odwzorowanie arrasów wawelskich króla Zygmunta Augusta z herbami Korony Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego. Wykonawcą malarstwa ściennego jest również pan Bogusław Lorek.

Pełna realizacja wystroju wnętrza potrwa zapewne jeszcze kilka lat, ale już teraz białowiejski kościół jest dumą parafian i staje się piękną wizytówką Białowieży dla turystów, którzy w sezonie letnim licznie przychodzą tu na niedzielne Msze święte.

Bogumiła Jędrzejewska
Zdjęcia: Bogusław Lorek

Technikum Leśne w Białowieży

Nowy dyrektor

Od 1 września dyrektorem Technikum Leśnego w Białowieży jest Pan Mariusz Tokajuk.

Nowy dyrektor białowieskiej placówki urodził się 15 maja 1978 r. w Hajnówce. Jest absolwentem naszego technikum. Następnie ukończył Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego, Wydział Leśny (kierunek – Leśnictwo); Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego, Wydział Ekonomiczno-Rolniczy (Równoległe Studium Pedagogiczne); Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku, Kurs kwalifikacyjny w zakresie organizacji i zarządzania oświatą oraz Wyższą Szkołę Kształcenia Zawodowego (Studia Podyplomowe w zakresie nauczania biologii i przyrody).

Od 2003 roku był nauczycielem przedmiotów zawodowych w Technikum Leśnym w Białowieży, a od 2009 roku wicedyrektorem szkoły. W 2009 roku otrzymał Brązowy Krzyż Zasługi, w 2015 roku Wyróżnienie Ministra Środowiska, a w 2017 roku Nagrodę Ministra Środowiska.

Interesuje się ornitologią, botaniką, śpiewem chóralnym, etnologią Podlasia, sygnalistyką myśliwską.

Panu dyrektorowi życzą samych sukcesów!

Mateusz Gutowski

Turystyczne lato w Białowieży

Czerwiec, lipiec i sierpień to miesiące, w których do Białowieży przybywa największa liczba turystów.

W tym roku Białowiecki Park Narodowy (dziękujemy pani Grażynie Wykowskiej za udostępnienie danych) łącznie w tych trzech miesiącach odnotował 65 533 osoby odwiedzające Rezerwat Żubrów, 23 545 osób – Muzeum Przyrodniczo-Leśne i 7 747 osób – Rezerwat Ścisły BPN. Tradycyjnie najwięcej gości było w sierpniu

(blisko 29 tysięcy odwiedzin w Rezerwacie Żubrów).

Tegoroczna intensywność letniego ruchu turystycznego nie dorównała rekordom, jakie zanotowano w 2016 i 2019 roku, ale była na poziomie średniej wieloletniej z lat 2003-2023. Długie lato i ciepła jesień dają jednak szansę na wydłużenie w tym roku sezonu turystycznego.

Mateusz Gutowski

Dookoła Koła – konkurs dla Kół Gospodyń Wiejskich

Ma motywować społeczności zamieszkujące obszary wiejskie, inspirować je do działania oraz promować aktywne koła gospodyń wiejskich. Aby wygrać atrakcyjne nagrody, wystarczy nakręcić film. Termin zgłoszeń do trzeciej edycji konkursu upływa 15 listopada br.

Warunkiem uczestnictwa jest przesłanie filmu konkursowego prezentującego dane koło gospodyń wiejskich, a w nim – osiągnięcia i dorobek, genezę, zakres działalności i celów.

Film należy dostarczyć na adres organizatora konkursu do 15 listopada br.: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich. Szczegóły na: <https://gmina.bialowieza.pl/wiadomosci/98764/dookola-kola--konkurs-dla-kol-gospodyn-wiejskich>.

www.gmina.bialowieza.pl

Informujemy,
iż w okresie jesienno-zimowym
ZAJĘCIA Z ŁUCZNICTWA
organizowane przez
Białowiecki Ośrodek Kultury
odbywają się na małej sali gimnastycznej
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Białowieży
ul. Stoczek 2 (wejście od ul. Parkowej)
!!! ZAPRASZAMY !!!

 Łucznictwo Tradycyjne Wschodnie
**ZAJĘCIA W STRZELANIU Z ŁUKU TRADYCYJNEGO DLA
DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH**

Nie Wiesz Jak Zorganizować Czas ? Szukasz Alternatywnego Sportu ?
Zapraszamy na trening Łuczniczy wszystkie osoby które stawiają pierwsze kroki w przygodzie z łucznictwem.
Nuczymy Ciebie Jak Posługwać Się Łukiem Tradycyjnym Wschodnim za Pomocą Pierścienia Łuczniczego (zekier)

Poniedziałki godzina od 16:00 do 18:00
Miejsce: Stadion Białowieża
Dzieci Godzina 16:00
Młodzież i Dorośli Godzina 17:00

Na plakacie powyżej wykorzystano zdjęcie autorstwa Rafała Kowalczyka.

GŁOS BIAŁOWIEŻY - GAZETA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Wydawca: Białowiecki Ośrodek Kultury
ul. Sportowa 1, 17-230 Białowieża, tel.: 85 68 12 460
Redaktor naczelny: Mateusz Damian Gutowski
Druk: Białowiecki Ośrodek Kultury
Korekta: Gminna Biblioteka Publiczna
Numer zamknięto: 27.10.2024 r.
E-mail: bok@ug.bialowieza.pl
Strona internetowa: www.gmina.bialowieza.pl
Nakład: 350 egzemplarzy

